

Především na dopravu, sociální oblast a spolupráci by měly jít dotace v budoucím programovém období. Vyplynulo to z analýzy potřeb měst a obcí

PRAHA, 13. prosince 2017 – V budoucím programovém období se dá čekat, že Česká republika dostane z Evropské unie méně peněz. Bude tak třeba víc zapojit národní zdroje. Pomoci s tím má analýza potřeb měst a obcí, kterou Svaz měst a obcí ČR zpracoval ve spolupráci s Univerzitou Karlovou, Ministerstvem pro místní rozvoj a společností MEPCO. Z rozsáhlého průzkumu mimo jiné vyplynulo, že mezi nejvíce pocítované problémy patří přetíženost dopravou, parkování a stav komunikací. Velká města zdůrazňují nedostatek kvalifikovaných pracovníků a sociální vyloučení, menší obce naopak dostupnost pracovních příležitostí a služeb. Za nejdůležitější faktor ovlivňující budoucí rozvoj považují města a obce stárnutí populace. Podle většiny samospráv s řešením problémů v území významně pomáhá meziobecní spolupráce.

Cílem analýzy bylo identifikovat a vyhodnotit problémové oblasti, ale také potenciály a bariéry rozvoje. Šetření, které se konalo od dubna do října letošního roku, se zúčastnilo 732 měst a obcí.

Podle **profesora Luděka Sýkory z Přírodovědecké fakulty Univerzity Karlovy** z analýzy mimo jiné vyplynulo, že městské a obecní samosprávy za úspěchy považují revitalizaci částí měst, zejména náměstí, sídlišť a starých průmyslových areálů, výstavbu a modernizaci škol, kulturních institucí či sportovních center, opravy a rekonstrukce komunikací a chodníků, služby pro obyvatelstvo a veřejnou dopravu. „Mezi hlavní problémové oblasti pojmenované městy patří dopravní přetíženost, parkování, stav silnic, nedostatek kvalifikovaných pracovníků a sociálně vyloučené lokality,“ říká Luděk Sýkora a dodává: „Menší obce naopak akcentují nedostatek pracovních příležitostí. Za zásadní faktor budoucího rozvoje města a obce považují stárnutí obyvatel. Jistá polarita se přitom projevuje mezi menšími obcemi. V periferních polohách se v důsledku vylidňování snižuje poptávka po službách a obce mají těžkosti s jejich zajištěním. Na druhé straně existují velmi dynamicky se rozvíjející městské oblasti, kde rychle přibývá obyvatel, což vede k poptávce po službách a obce řeší jejich nedostatečnou kapacitu.“

Aby se bariéry zjištěné v analýze překonaly, obce navrhují, jak rovněž vyplynulo ze šetření, lépe nastavit systém financování měst a obcí v rámci rozpočtového určení daní a také systém dotací. Také by se měla snížit administrativní zátěž samospráv a zvýšit součinnost institucí. Podpora by měla především směřovat do zlepšení infrastruktury, zejména té dopravní. Dále pak do služeb pro občany. Podporu ekonomického rozvoje a podnikání zdůrazňují hlavně velká města. Rovněž je třeba vhodně využívat pozemky a nemovitosti ve vlastnictví měst či obcí, zlepšit místní spolupráci a komunikaci.

Podle **místopředsedy Svazu měst a obcí ČR pro evropské záležitosti a primátora Karlových Varů Petra Kulhána** mají zjištění z analýzy sloužit jako základ pro vznik jasné pozice samospráv ke kohezní politice po roce 2020, z kterého by měly vycházet strategické dokumenty ČR ve vztahu k Evropské unii. „Výsledky analýzy budou podkladem pro vyjednávání s centrálními orgány České republiky o národních intervencích, tedy v souvislosti s národními dotačními tituly,“ říká Petr Kulhánek a dodává: „Zároveň budeme potřeby českých obcí tlumočit na evropské úrovni prostřednictvím našeho zapojení v Radě evropských obcí a regionů (CEMR), což je evropská střešní organizace sdružující národní asociace měst, obcí a regionů, a prostřednictvím české delegace do Evropského výboru regionů.“

Z analýzy také vyplynulo, že téměř 89 % respondentů považuje za vhodný nástroj pro řešení rozvojových cílů a problémů meziobecní spolupráci. Vede totiž k územnímu rozvoji, může komplexně řešit problémy, navazovat a udržovat sousedské vztahy. Pro obce je přitom klíčová spolupráce na základě dobrovolnosti. Tedy zespoda, kdy obce využívají existující vztahy a zkušenosti, geografickou blízkost a také velikostní podobnost. To byl ostatně jeden z důvodů, proč Svaz měst a obcí jako první v České republice realizoval projekt na podporu meziobecní spolupráce (MOS), na který aktuálně navazuje svazový projekt Centra společných služeb (CSS), financovaný z Evropského sociálního fondu (ESF) prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost (OPZ).

Podle **náměstka ministryně pro místní rozvoj pověřeného řízením sekce regionálního rozvoje Davida Koppitze** se stát víc než dřív snaží obcím naslouchat. „Objem evropských peněz se v dalším programovém období významně sníží, o to důležitější je soustředit se na nejsilnější věcné priority,“ říká

David Koppitz a dodává: „Výsledky analýzy potřeb měst a obcí jsou jedním z podkladů pro Strategii regionálního rozvoje, kterou v současné době připravujeme. Návrhová část by měla být hotova do poloviny příštího roku, část implementační, která popíše způsoby naplňování celé strategie, odpovědnosti a zdroje na realizaci konkrétních opatření, v pololetí druhém. Ve čtvrtém kvartálu 2018 bychom pak chtěli spustit připomínkové řízení a po nalezení široké shody předložit celý materiál vládě.“

Ředitel společnosti MEPCO Tomáš Sýkora připomíná, že evergreenem, který řeší města a obce, je i podle výsledků rozsáhlého šetření rostoucí administrativní zátěž. Netýká se pouze samospráv, ale také podnikatelských subjektů, škol apod. „Protože operativa vyžaduje stále víc času, města a obce ho mají méně na skutečné strategické řízení, i když integrované nástroje jsou vnímány jejich nositeli pozitivně a představují významný posun ve strategickém řízení rozvoje území,“ říká Tomáš Sýkora a dodává: „Analýza také říká, že by se měla výrazně zvýšit flexibilita veřejné správy včetně nastavení dotací. Aktuálně totiž neodpovídá vysoké dynamice změn ve společnosti. Průzkum rovněž potvrdil, že napříč veřejnou správou dostatečně nefunguje koncepční přístup k řešení problémů. Chybí dlouhodobá závaznost jednotlivých politik a strategií, účastníci průzkumu také zmiňovali odtrženost pracovníků centrálních orgánů od praktického života.“

Analýzu potřeb měst a obcí podpořilo Ministerstvo pro místní rozvoj z prostředků státního rozpočtu České republiky v rámci projektu Podpora regionálního rozvoje obcí a měst České republiky na národní a evropské úrovni. Finální výsledky průzkumu by měly být zveřejněny do konce roku 2018.

Pro další informace kontaktujte:

Štěpánka Filipová, Svaz měst a obcí ČR, mediální zastoupení, mobil: 724 302 802,
e-mail: filipova@smocr.cz

O Svazu měst a obcí České republiky:

Svaz měst a obcí České republiky je celostátní, dobrovolnou, nepolitickou a nevládní organizací. Členy Svazu jsou obce a města. Svaz měst a obcí ČR je partnerem pro vládní i parlamentní politickou reprezentaci. Podílí se na přípravě a tvorbě návrhů legislativních i nelegislativních opatření v oblastech týkajících se kompetencí obcí a to jak na národní, tak evropské úrovni. Činnost Svazu je založena především na aktivitě starostů, primátorů a členů zastupitelstev obcí a měst, kteří se nad rámec svých povinností věnují i obecným problémům samosprávy. Svaz sdružuje téměř 2 700 měst a obcí a svými členy tak čítá více než 8,4 milionů obyvatel České republiky. Více na www.smocr.cz a na [facebooku](https://www.facebook.com/svazmestao).